

Смјестила се Требава и заузела више од
Спола Копривне, ушушкала се у простору
богомданом за живот људи. Огромно про-
странство, а опет све надохват руке. То је једна
од нижих планина која погодује животу људи.

Посред Требаве уздигла се Дуга њива, као
да је створена да се на њој људи окупљају и да
надгледа не само Требаву, него све четири оп-
штине. Узвисила се и раширила над цијелим
простором попут шешира који је капа свим љу-
дима тога краја. Требава је обгрлила и опколила
и даје јој подршку за окупљање и очување тра-
диције и обичаја. Иначе, значајна по много че-
му, па и по важним и угледним породицама:
Мишићима, Грујићима, Лазићима, Кузманови-
ћима, Јелићима и многим другим који су значи-
ли за све становништво, а не само за своје поро-
дице. Одатле потиче велики број солунаца и бо-
раца из свих ратова. Тешко је набрајати важне
појединце из обзира да некога изоставимо, како
се не би огријешили о све оне који су били заи-

ста заслужни за помен и помињање. Ту је живио већи дио породица: Којићи, Чолићи, Ристићи, Чакаревићи, Мишићи, Топаловићи, Илићи и други. Дуга њива је дио Требаве са својих 629 метара надморске висине. На њој се сваке године народ окупљао у недјељу пред Илиндан из свих околних општина и даље, па је увијек било скоро сто хиљада људи. Био би то догађај за памћење, послије кога се причало и препричавало како је било и шта се дешавало. Људи су у току године често коментарисали и нагађали колико ће се удати дјевојака и колико ће младића са овога скупа повести дјевојку својој кући.

Цијеле године скуп је био тема разговора и планирања дружења и весеља. На простору Дуге њиве играло је у исто вријеме преко двадесет народних кола, са учесницима обученим у народне ношње и у нова одијела. Утркивали су се које ће коло бити разиграније и веселије. У то вријеме власт је покушавала да умјесто тог народног збора преоријентише окупљање за 27. јули, када је био Дан ослобођења, али нијесу успјели. Народ је био привржен свом обичају и Збору на Дугој њиви. Искрај пута на Дугој њиви налази се и споменик гдје се одиграла одлучујућа битка у Требавској буни 1858. године. Ту је подигнут прелијеп Манастир *Дуга њива* са конацима, посвећен Светом пророку Илији. У вријеме скупа, око и у Манастиру, увијек је би-

ло доста народа. У непосредној близини се налази споменик погинулим борцима из Другог свјетског рата на чијем прочељу стоји слика попа Саве, значајног човјека за цио крај.

У Требави су њиве, ливаде, пашњаци, извори и потоци, чак и шума Бјељика се раширила у осоју преко Мале ријеке. Воћњаци заузели најљепши дио села, међе и окрајке, па се надгорњавају са одрастањем жита и кукуруза. Свако домаћинство одржава свој воћњак, а у њему, сем шљива, има још крушака и јабука, које су се наређале и постројиле, како, знао је само онај који их је посадио. Ближе кућама увијек су сађене трешње и вишње, да су на дохват руке. С прољећа воћњаци угрушају од бјелине и румени исцвјеталих воћки, па не знаш је ли љепше погледати или осјетити мирис. Око сваког стабла зује ројеви пчела, као да се грабе која ће више од које опрашити цвјетова и уграбити меда. Кад јесен дође тек се тада види њихов резултат. У рану јесен, кад шљиве омодре и својом тежином савију гране, све изгледа бајковито. Доље, испод стабала, понека црвљива отпала и вири из покошене траве. Плодови на грани навукли бјелкасту скраму недирнутости и тек када се руком скине та скрама укаже се плаветнило у свом модром сјају, а када се шљива загризе осјети се сва њена сласт и сочност која гали душу. Кад се пукне међу прстима, искочи